

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pati est Hominis Inevitabile Fatum

Neissen, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1721

Argumentum primum, Deus adversitatum Sator.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49134](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49134)

ARGUMENTUM PRIMUM

Deus ad veritatem Sator
RATIOCINATIONIS
Propositio.

SI Supremum verendum Numen,
Deus ter Maximus, Cœlorum ter-
rarumque Imperator Augustissimus;
fortunæ conversiones, commutatio-
nesque tempestatum; quibus huma-
næ mentis nubilat aër, temporibus
immittit: tunc sanè tantus sortium
moderator, & eventuum quorumcun-
que indulgens Author, summâ obser-
vantiam colendus; & ab ejus exoscu-
landâ manu, casus omnes, seu pla-
cidi, seu turbidi, demissione subje-
ctissimâ erunt acceptandi. Neque
aliter agere, ulli unquam mortalium
faserit.

Ratio

Ratio Propositionis.

Creator.

Quoniam Deus universorum Dominus absolutissimus, jure sibi un-
dequaque competente, Dominium al-
tum privativè, solus sine consorte,
exercet in omnes: videlicet; quâ Crea-
tor in creaturas, quâ Dominus in ser-
vos, quâ Judex in reos, quâ Pater in Fi-
lios. Ubi te, quisquis mortalium ades,
à prima tui origine nihilum, convene-
ro, nunquid reverberis Deum Crea-
torem tuum? cui nefas sit & impium,
vel in minimo contrahiscere: ne forsan
irritatâ virtute ejus conservatrice, mi-
ser relabaris; unde ejus gratiâ extractus
consistis, in nihili tui Barathrum. Deu-
teron. 8. *Peribitis, si inobedientes fue-
ritis, voci Domini Dei vestri.* Potest
pro libitu figulus fingere vas vel in ho-
norem, vel in contumeliam, nec quic-
quam juris habet cacabus, ut erigatur
tripus: nec urna, ut reddatur incrusta-
ta. Audi verbum Domini, quod fa-
ctum est ad Jeremiam: cap. 18. Surge
& descende in domum figuli; & ibi au-
dies

dies verba mea: & descendit in Domum
figuli, & ecce ipse faciebat opus super
rotam, & dissipatum est vas, quod fa-
ciebat è luto manibus suis: conversus-
que fecit illud vas alterum; sicut placu-
erat in oculis ejus, ut faceret. Et factum
est verbum Domini, dicens: *nunquid
sicut figulus iste, non potero vobis face-
re? ecce sicut lutum in manu figuli; sic
vos in manu meâ.* Esdræ lib. 4. cap. 16.
urgetur quæstio: qui finxit hominem
& posuit cor in medio corporis, & mi-
sit ei Spiritum, vitam, & intellectum,
& Spiramen Dei omnipotentis, qui fe-
cit omnia; hic novit ad inventionem
vestram: propter quod Dominus tra-
ducet vos omnes: quid facietis? Domi-
nus fortis immittit mala; & quis est, qui
repellat ea? nunquid aliquis repellat
Sagittam, à Sagittario forti missam? est
itaque creaturæ, ordinata à Deo tan-
quam Creatore rata habere omnia: ne-
que potest, neque debet, ullâ unquam
in re eidem refractari. Ob oculos sibi
positum teneat illud Augustini; *Domine,
qui tibi ob creationis beneficium
non servit, infernum ille meretur: sed
qui*

qui tibi ob beneficium redemptionis,
non servit; novo illi inferno opus
est.

Dominus.

Ecce hic simul tangitur alius Domini
nii novi titulus, Redemptio nostra.
Dominatur nempe redemptionis quoque
jure omnibus nobis Dominus, quos
Filius sui effuso sanguine ac morte,
caro admodum emit ac redemit Sa-
tanæ divenditos servos. Isaïæ cap.
50. *Ecce in iniquitatibus vestris ven-
diti estis, Et S. Augustinus in exposi-
tione Epistolæ ad Romanos; unus-
quisque peccando animam suam diabolo
vendit; accepto tanquam pretio, dulce-
dine temporalis voluptatis primâ Pe-
tri cap. 1. redemptionis monemur: In
timore incolatus vestri tempore con-
versamini, scientes quod non corrup-
tibilibus auro vel argento redempti-
tis; sed pretioso sanguine quasi agni im-
maculati Christi. Foret sanè hic emptionis
titulus, possessionum divina-
rum inæstimabilis accessio, & vel
solus nos Deo mancipatos, oppressos-
que servitute teneret; nisi jam dudum
ex assè omnes Domini fuissetis: qui
ipse.*

ipsemet jus suum & potestatem in
mortales omnes absolutam promulgat,
Deuter. 32. Videte, quod ego sim so-
lus, & non sit alius *Deus* præter me :
ego occidam, & ego vivere faciam: per-
cutiam & ego sanabo: & non est, qui
possit de manu mea eruere: levabo ad
cælum manum meam, & dicam: vivo
ego in æternum. Et *Aggeæ cap. 2.* me-
um est argentum, & meum est aurum
dicit *Dominus exercituum.* In corpus
& animam; in vitam & mortem, in a-
bundantiam & egestatem, in faculta-
tes nostras omnes absoluto potitur *Do-*
minio. *Job. 11.* Excelsior cælo est,
profundior inferno, longior terrâ men-
sura ejus, & latior mari: si subverterit
omnia, vel in unum coarctaverit; quis
contradicet ei? vel quis dicere ei potest,
cur ita facis? *Date,* infert *Moyse*
Deuter. 32. *Magnificentiam Deo nos-*
tro. & *cap. 10.* *Dominum Deum tuum*
timebis, jurabisque in nomine ipsius :
ipse est laus tua, & *Deus tuus,* qui fecit
tibi magnalia. *Expectat proindè Deus,*
ut sibi absoluto innumeris nominibus
Domino, tanquam servi in omnibus,
sub-

subelamur cum tremore. Malachiæ cap. 1. *Si Dominus ego sum, ubi est timor meus?* quia Rex magnus ego, & nomen meum horribile: ab ortu solis usque ad occasum magnum est nomen meum. Esdræ lib. 4. cap. 16. *Exiit ignis ex iracundiâ ejus; & quis est, qui extinguat eum? coruscabit, & quis non timebit? tonabit; & quis non pavebit? Dominus comminabitur; & quis non funditus conteretur à facie ejus?* Deuteronomii 5. Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster majestatem & magnitudinem suam: si ultra vocem Domini Dei nostri audierimus, moriemur: quid est enim omnis caro, ut audiat vocem Dei viventis, & possit vivere? Quando itaque fulguris instar & tonitruum, tribulationum ignis, à tanto Domino emissus, nos adurit, solâ patientia humili æstum lenire; cetera cum timore ac pavore sustinere jubemur: recolendo capitulum sextum Deuteronomii: *Dominum Deum tuum timebis; quoniam Deus æmulator Dominus, ne irascatur furor Domini Dei tui contra te, & auferat te de superficie terræ.*

Præter hæc superioritatis jura, com- *Judex.*
 petit Deo Judici actio Prætoria, & in
 personam, & in factum hominis: in
 personam: ut Adami nepotem, origi-
 nali læsæ Majestatis crimine implex-
 um: in factum, ob contractas in-
 super actuales quoditæ noxas. Judex
 Deus, mitis æquè ac justus; dum ca-
 pitali mortis pœnâ damnationéque
 æternâ nos plectere valeret; sed in tem-
 poraneam solummodò animadversio-
 nem clementer assurgit, nonnè omni
 obsequiorum genere excollendus ejus-
 que benigno favore gratanter gauden-
 dum foret? & si refractarius quispiam,
 irrogatam remissè mulctam denegare,
 seque turbulenter omni pœnè subtra-
 here attentaret, nunquid metuendum,
 ne sibi accerseret immania, quæ pro-
 meritus fuerat, supplicia sempiterna?
 Ecce Judex Deus, timete eum: Esdræ
 Lib. 4. v. 16.

Nunc & amanda nobis, & honoran- *Pater.*
 da restat Patria in Deo potestas:
 extrâ quam nec annus vigesimus quin-
 tus, neque centesimus, nullæ Nuptiæ
 T nulla

nulla status professio titulus nullus, nec
 unquam collo caverit. Hic silent leges:
 nullo jure emancipatio isthæc acqui-
 ripotest : dum sumus, dum erimus
 continuò sub patriâ Dei potestate
 subjecti versabimur filii: Deuteronomii
 32. *Nunquid non ipse est Pater tuus,*
qui possedit te, & fecit, & creavit te?
 Malachix cap. 1. urget ipse Dominus.
Filius honorat Patrem ; si ergo ego
Pater sum, ubi est honor meus. Si, quod
 est Patris, filium, quem amo, castigo,
 ipse verò impatiens respuat discipli-
 nam, ubi est honor meus? si clementer
 corripio, quem recipio filium, ipse
 verò impudenter recalcitret ; ubi est
 honor meus? sententia in ejusmodi im-
 morigeros lata legitur. Deuteronomii
 capite 21. *Filium contumacem & pro-*
tervum, qui non audit Patris imperi-
um, & coërcitus obedire contemp-
serit ; apprehendent eum & ducent ad
portam judicii dicentes : filius iste
protervus & contumax est, monita au-
dire contemnit, lapidibus obruet
eum populus, & morietur ; & uni-
 ver.

versus Israël audiens, pertimescat. Et Deuteronomii 27. *Maledictus qui non honorat Patrem suum.* Astringit itaque Propositionis sequela mortales omnes, ut si quid à Deo immissum sibi esse intelligant; ne contrâ nitantur, sed illud veneratione Sacrosanctâ, velut creaturæ à Creatore; servi à Domino, rei à Judice, filii à Patre, obsequenti-
tissimè acceptent.

Assumptio.

JAm verò quidquid calamitatum per Jorbem terrarum spergitur, id totum ab authore Deo rerum omnium Satore, jactatum disseminari, Deus ipsemet profitetur; astruunt eloquia sacra; universa naturæ opera, divinum exigentia concursum, id ipsum, longe lateque inclamant.

Probatio Assumptionis.

PLacuit Altissimo, ne quis de hac ve-
ritate ambiguus hæreret, disertis *Ab ipsius-
met Dei*
planè verbis dubitationem omnem *effatis.*

removere, Isaïæ cap. 45. v. 6. *Ego Dominus, & non est alter: formans lucem & creans tenebras: faciens pacem, & creans malum: faciens omnia hæc.*

Ità Dominus est, qui intert aut prosperitatem, hic luce designatam: aut adversitatem tenebris indicatam: nec alter est, qui jam concedit pacem; jam concitat bellum: qui afflictiones ordinar, qui mala commovet: quibus dum premitur orbis, exploratum facit mortalibus, omnia omninò & prospera & adversa pendere abs se uno Deo, soloque Domino. Aggæi capite i. Enucleatius hæc ipsa confirmantur. Judæi à Captivitate Babylonica reduces, templum Domini Hierosolymitanum restaurare inceperant, at Principum, vicinorum satraparum, & Persarum Regis inhibitio stiterat opus quindecim annis. Interea Judæi privatis suis commodis, quàm promovendo cultui divino, inhiantes avidius; occupabantur tantummodò excolendis agris, erigendis exornandisque domiciliis propriis, abutentes prætextu, quod oporteat expectare tempora,

per.

perficiendæ domus Dei magis opportuna. Eapropter Deus per Prophetam redarguit illos, quod tanto tempore reliquerint sacram sibi domum desertam, sub fucata specie, non esse de tempore; cum interim omne ipsis tempus opportunum fuerit visum, ad extruenda usibus domesticis superba ad luxum usque palatia. Loco citato, versu 2do hæc ait Dominus: populus iste dicit nondum venit tempus domûs Domini ædificandæ; nunquid tempus vobis est, ut habitetis in domibus laqueatis. Et domus mea deserta? Ponite corda vestra super vias vestras; considerate, quæ interim, dum cessatis ab instauranda domo mea, vobis obvenierint. Seminastis multum, & intulistis parum: comedistis, at non estis satiati; bibistis, & non estis inebriati: operuistis vos, & non estis calefacti: qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum: respexistis ad amplius, & ecce factum est minus; & intulistis in domum, & exsufflavi illud. Attribuerat populus hæc sua damna

T 3

for-

fortuito casui, & eventibus purè naturalibus: sed corrigit errorem Deus; ponite, repetit corda vestra super vias vestras: perpendite, quomodo negligentes mei, ambulaveritis in viis vestris, non casu & forte fortuitò hæc acciderunt ego: sum, ego qui retinui pluvias cœli, qui sterilitatem terræ induxi; Quam ob causam? (infert ipse Dominus:) quia Domus mea deserta est, & vos festinastis unusquisque in domum suam propter hoc super vos prohibiti sunt cœli, ne darent rorem: & terra prohibita est, ne daret germen suum: & vocavi siccitatem super terram, & super montes & super triticum, & super vinum, & super oleum, & quæcunque profert humus: & super homines, & super jumenta, & super omnem laborem manuum. Et timuit populus à facie Domini. Neque noctu feriari se indicat Dominus Isaïæ cap. 50. *De manu mea factum est hoc vobis, ut in doloribus dormiatis.*

*Ab elo-
quii
scriptura*

Deuteronomii cap. 28. Gravissima quæque transgressoribus legis denuntiantur, à nullo alio, quam authore Deo

Deo intendenda. Nisi custodieris & feceris omnia verba legis, & timueris nomen eius gloriosum & terribile, hoc est, Dominum Deum tuum, augebit Dominus plagas tuas, & plagas feminis tui, plagas magnas & perseverantes, infirmitates pessimas & perpetuas: & convertet in te omnes afflictiones, quas timuisti, & adhærebunt tibi, donec te conterat. Nunquid merito interrogat Amos cap. 3. v. 6. *Si erit malum in civitate, quod Dominus non fecerit?* Tale nullum est; omnia facit Dominus. Sed inquis, cruciatus mihi cor lancinant; cruditates stomachum arrodunt, caput æstuat; cetera membra languent, somnum excludit dolor: hanc verò totam ægritudinem ipsemet ego mihi, meâ unius culpâ & intemperantiâ vitæ accersivi. graviora patior in facultatibus meis detrimenta, aut meâ incuriâ & prodigalitate evenerunt diversas alias sustineo adversitates, verum omnibus ansam præbui, quomodo nunc hæc Deo attribuam quæ evenire meâ unius culpâ probè teneo? sunt

equitem, sunt hæc etiam tribuenda Deo, qui te his ipsis malis affligere ab æterno decrevit. Cum capitis cordisque doloribus confictari te voluit; & hujus conflictus causam permisit exillere intemperantiã tuam quam æquẽ ab æterno præviderat. Voluit res tuas acculas, domestico utitur medio, tuã incuriã & prodigalitate. Voluit pluribus aliis te tangere aduersitatibus, ansam illam quam te præbuisse fateris, aptam arripit. Quod itaque Domino fieri placuit ab æterno; hoc tua ipsiusmet cooperatione opportunẽ factum est in tempore. Animum proindẽ ad patientiam obedientiamque compone; cladium ac calamitatum quarumcunque fator & author Deus est. Lucanus in gentilitatis tenebris cæcutiens, hoc tamen in Jove suo etiam ligneo vidit, dum diceret, Lib. 9. Jupiter est quocunque vides, quocunque moueris. Ecclesiastes paucis rem totam complectitur cap. ii. Bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas, à Deo sunt.

Quan.

Quantum nunc ad naturæ causarum-
que secundarum operationes & effe-
ctus attinet; quibus tangi ab ipsis solis,
lædique videmur; vitam & motus hu-
mani corporis considerandum propo-
no. An attribues manui, quod elevata
percutiat? an pedi, quod exprorectus
trudat? an linguæ, quod lasciva convi-
cia jactet? errabis: principium vitæ &
motus inquire, animam conveni: abs-
que hac, nulla in corpore vita; nullus
in membris motus: nec manus lædit,
nec pes premit; nec lingua maledicit,
prima & una horum omnium radix &
causa est anima: animam tolle, & ma-
nus, & pes, & lingua, immota rige-
bunt. Idem velim sentias de operationibus
creaturarum; quæ videlicet opera nul-
la exercere, nullas functiones exequi
possunt; nisi Deus operetur cum illis;
viresque ad agendum suppeditet; eâ
principalis virtutis efficaciam, ut effectus
omnes, non tam causis secundis, saltem
necessariis, quàm primæ universali,
adscribendi censeantur. Mundum illu-
minat sol, obnubilant tenebræ; calefa-
cit ignis, refrigerat aqua, alit terra; re-

*A subor-
dinatione
causarum
secunda-
rum.*

T 5

fooil.

focillat æther: hos tamen omnes effectus non creaturis illis, quibus ex se impotentibus, velut instrumentis, concessa est talis tantisper agendi facultas; sed incomprehensibili cuncta gubernantis Dei providentiæ, attribuendos esse satis cognoscimus. Sic quemcunque malitiosum hominem, à quo pateris, non aliter respicias, quam rude instrumentum, cujus ineptâ cruditate, in tuam salutem maturè utitur Deus. Semei, effrons ille de trivio scurra, ac trifurcifer, Davidem Regem à Filio, perduelli Absolone fugientem, laceßere maledictis, saxi impetere, terram contrà eum spargere, non verebatur. Præsto erat Abisai, fidelis Regi, & ajebat: quare maledicis hic mortuus Domino meo Regi? vadam & amputabo caput ejus. Sed David agnoscens Semei, velut instrumentum Dei, ait: dimittite eum, ut maledicat: Dominus enim præcepit ei, ut maledicat David: & quis est, qui audeat dicere, quare sic fecerit? dimittite eum, ut maledicat juxtà præceptum Domini; si fortè respiciat Dominus afflictionem

onem meam, & reddat mihi bonum pro maledictione hac hodiernâ.

Osee cap. 6. Captivitatis suæ durti-
ritiem Judæi, non Regum, per quos
tracti in servitutem fuerant, crudeli-
tati, sed divinæ se plectenti justi-
tiæ, totam adscribebant: oppressores
que suos, non aliter ac assumpta à
Domino instrumenta, rectè intuebantur.
Undè non de mitigandâ illorum
sævitiâ, sed de placandâ Dei offensâ
soliciti inquiebant; *venite & reverta-
mur ad Dominum: quia ipse cepit
& sanabit nos: percutiet, & cura-
bit nos.* ipse est, qui in hostium po-
testatem nos tradidit victos: Ipse
captivos duxit; nostris utens inimicis,
tanquam suis apparitoribus, ad cru-
ciandum nos aptissimis instrumen-
tis. Hic verò existimandum non est,
protervos illos Semei impetus; & cru-
delem Regum in Judæos tyrannidem,
approbasse Deum, cujus naturæ & æqui-
tati peccator & peccatum infestè repu-
gnant: verum hic suo momento ponde-
randum est assertum Clementis Alexan-
drini; esse unū ex maximis & mirabilib⁹
Dei

Dei operibus, quod hominis conditionem in suâ libertate inviolatam cupiat. Quandoquidem homo creatus liber, relictus est in manu sui consilii: providentia verò divina, res à se creatas absque detrimento conservari postulat, hinc cuilibet causarum, sive libera illa sit, sive necessaria, secundum naturæ exigentiam, fideliter assistit. Proinde homo quantumcunque depravata voluntatis, ut arbitrium suum liberum, cum quo creatus est, immune possideat; ad omnes omninò actus, licet iniquissimos, præparato Dei concursu impedite potietur: adeoque Deus etsi minime intendat malum, nec probeat peccatum, ut Author tamen naturæ, non potest non concurrere & permissivè se habere ad omnia; satagit interim ex malo bonum eruere; & flagitium perverforum, velut instrumentum convertere in exercitium bonorum. Neque sanè peccatum ullum perpetrari pateretur Deus, nec peccatorem toleraret; nisi majoris boni causa & origo exinde oriretur. Subsistit itaque inconcussa assumptionis probatio & veritas, quod

quod nempe calamitatum omnium seminator & author sit ipse Deus: Hoc enim propria ipsiusmet primæ & æternæ veritatis oracula, hoc scripturarum sacræ eloquia; hoc naturæ, causarumque secundarum conditio & ordo, cumulatè contestantur.

Complexio.

Quid nunc ex his conficiendum? Callabitur sponte suâ ex ritè præmissis, irresolubilis conclusio: cum Deus adversitatum sit Author, qui est Creator adorandus, magnus metuendusque Dominus, Judex severus & æquus, Pater longè amantissimus & honorandus; ergo quidquid calamitatum occurrerit, amplectendum est submissè, velut à Creatore, cum timore velut à Domino, jure meritissimo, velut à Patre, creaturas, servos, reos, Filios, omnes suos clementer & amanter in frugem erudiente. Hac ratione, Deo Creatori accepta nosmetipsos libamina dedicabimus: Deo soli Domino debitum fidelitatis homagium reddemus: Deo justo judici
piacu-

piaculare faciemus sacrum: Deo æterno Patri honorem & observantiam filialem, dignè exhibebimus. Evolvamus nonnihil collectas hæc consecutiones explicatiùs.

Expositio Complexionis

*Sacrifici-
um Crea-
tori.*

MUNDUS totus in eo consentit; esse sacrificium religionis actum, non modò excellentissimum; sed etiam ad eò necessarium & essentialem; ut absque illo, nulla Numinis perfecta consistat adoratio, nec cultus sublimetur, quippè per hoc agnoscimus authoritatem supremam omnipotentis Dei Creatoris; in cujus præsentia dum destruitur victima; contestamur Deum creaturarum omnium, vitæ mortisque Dominum, nos è nihilo, extraxisse; & posse, si luberet, in nihilum redigere. Mandatum dabatur homini, aliam in sacrificio, sui loco hostiam substituere, nec permissum ei erat seipsum immolare: ad quod, si unquam Deus imperaret, cum Abrahamo, jam tum gladium ad mactandum Filium stringente,

te, promptus esse deberet. Facit autem
id ipsum excellenti quodam modo in
afflictionibus patiens homo ; dum iis
seipsum , vivâ in Deum fide paca-
tam submittit victimam: neque enim a-
lienus animantis cuiusdam cruor in
illis profunditur , sed propria Popæ
caro, valetudo, honor, gloria, fortu-
na, voluntas, affectus, verba, homo
ipse totus dedicandus offertur per am-
plâ Creatoris gloriâ. Hoc namque sta-
tu, quo sensus omnes rebellant, fervet
substrati patientis, in Deum fides: ma-
nui, quæ castigat , suavium datur :
judicia Dei , ut ut videri possent rigi-
da, adorantur : comprimatur naturæ
vox garrula , quæ erumpere vellet in
murmura : conticescere jubetur ra-
tio , quæ causas lamenti ac quiritas
tentat ; cogiturque Deo, quem
non nisi in fidei obscuritate videt ,
præjudicia sua in holocaustum subster-
nere. Adeoque contenta acquiescit
creatura, dum se sub potenti manu Dei
humiliatam cernit , ac propemo-
dum exinanitam reperit : Qualis
submissa sui ipsius immolatio , glo-
riosior

riosior est Creatori & excellentior
 quàm cuncta olim sacrificia cruenta.
 Immolet David post debellatos Israeli-
 tarum hostes, centum victimas: faciat
 resonare templum gratiarum. Hymnis,
 non miror: facile ei erat comparere ad
 altaris pedem, gloriâ circumdatum:
 facile erat, dexteram illam Altissimi,
 quæ ipsum laureâ decoraverat, exocu-
 lari: sed, quod idem ille David afflictus;
 à perduelli Filio coniectus in fugam; à
 suis derelictus, contra violentiam Ab-
 salonis Asylum inquirens; in tam iniquâ
 fortunâ, submiserit sese pacatâ mente
 dispositioni cœlesti; quod justum Do-
 minum, & recta ejusdem judicia procla-
 mârît; quod dolor ab eo non expresse-
 rit nisi hunc gloriosum Deo consensum
 2. Reg. cap. 15. faciat, quod bonum est
 coram se; hoc denique suspiciendum &
 imitandum manet. David sic nobis-
 cum ratiocinabatur: est Deus possessor
 throni mei: est Dominus vitæ meæ: Ju-
 dex est, ego peccavi: disponat de me,
 ut volet: non consulat inclinationes
 meas; non emolumenta, non gloriam
 meam: faciat, quod visum fuerit, in
 totum

totum consentio : ad animi mei sisten-
 dos motus , nuda mihi fatis est Domi-
 ni voluntas : pronunciet tantummodo
 sententiam de sorte mea decisivam : *Si
 dixerit mihi 2. Reg. non places : præsto
 sum.* Descendam de throno , in quem ,
 ejus solius gratiâ evectum me esse , me-
 mor agnosco. Non occupabo amicos
 meos studio , quo fatigenter medendo
 vulneri meo tam luculento : Momen-
 tum illud , quod Davidem reddet infe-
 licem ; cernet eundem humilem : ecce
 libamen deo gloriosissimum. Profun-
 dant alii sanguinem Taurorum ad a-
 ram : regi sancto profiliunt lacrymæ an-
 tè deum reverentissimæ , his sceptrum ,
 his coronam , his regnum seque totum
 sacrificat Numini , immolatione divi-
 næ majestati tantò magis gloriosâ , quo
 magis nobili. Hoc uno Regis exemplo
 universa orbis superbi murmura con-
 funduntur : cui enim decorum fuerit
 in adversis coràm deo longos ciere que-
 stus , ubi coronata capita videt submissa
 religiosè ac humiliter suas coronas antè
 thronum Domini submittere. Agedùm
 creatura , quod conditio tua postulat ,
 V quod

quod creator exspectat; quod exempla monstrant, te tuaque omnia in adversis Deo creatori sacrifica.

*Servitiū
Domino.*

Præterea ut Deo soli Domino pro ejus dignitate servire discamus; intendenda est cogitatio in illud Exodi cap. 34. *Dominus Zelotes nomen ejus.* Quoniam serviendum Domino, qui assumit sibi nomen & omen Zelotypi, nec patitur æqualem, ut ulla creaturarum alia, honorem sibi soli debitum, cumulare secum participet. Quam hoc gloriosum est homini, quod Deus supremus zelotypia humani cordis possidendi, ita accendatur, ut excluso omni creato rivali, cupiat homini unus & solus Dominari? est autem familiare huic domino, per immissam afflictionem, tanquam per affricum lydium lapidem tentare corda suorum, ubi si firmum, & in calamitoso statu fidele sibi cor reperiatur, certos se habere hujusmodi servos gloriari notatur. Ad capiendum hujus constantiæ fidelitatisque experimentum humanumque cor à creatis ad se abstrahendum perfectius; non raro gratissimis; quas largè concesserat rebus, nos amat ex-

spoli-

spoliare, sinit vacillare fortunam, opes
decrefcere, obfufcari gloriam, lædi
honorem, amarefcere oblectamenta,
valetudinem frangi, tangi vitam ipfam.
Quando nunc in circumftantiis hu-
jusmodi ærumnōfis perftat fervus fide-
lis, Dominoque arctius, quàm fortè
ante in prosperitatibus, rebusque fe-
cundis adhærere connititur: hoc de-
mum eft fpectatæ in Dominum fide-
litis fpecimen tã illufre exhibere, quale
hujus sæculi Principibus nullum datur.
Premant hi intimos fuos; exuant eos
auctoritate, denegent fuam gratiam;
fortunas lædant, mox fentient à fe ali-
enos & diffidentes. Eft hoc folius Do-
mini Dominantium retinere fideles
officioque addictos fervos, forte etiam
miferâ aliud non videtur agere, quàm
fuos affligere & miferos reddere velle.
Hæc eft Zelotypia Domini hanc glo-
riam Deus alteri non dabit. Videamus
obiter, quomodo Deus de hac fuâ
prærogativâ, & fervorum in adverfis
constantiam gloriari, delectatus fuerit co-
ràm fatana, ad quem Jobi capite
1. Dicebat: nunquid confiderafti
V 2 ser-

servum meum Job? cui respondens sa-
 tan ait: nunquid Job frustra timet de-
 um? nonne tu vallasti eum, ac domum
 ejus, universamque substantiam ejus;
 operibus manuum ejus benedixisti, &
 possessio ejus crevit in terrâ: quid mi-
 rum, quod serviat tibi? sed extende pau-
 lulum manum tuam, & tange cuncta
 quæ possidet; & patebit, quomodo &
 quamdiu serviat tibi; tange montes &
 fumigabunt. Deus concertator ad glo-
 riam, dixit ad satan: ecce universa,
 quæ habet, in manu tua sunt. Egredius
 satan, omnia quæ Jobi erant; boves
 & oves, Camelos & asinos, agros &
 segetes, filios & filias, funditus everte-
 bat. Ast Job corruens in terram adora-
 vit dominum. Instat satan; postulans
 pellem pro pelle: mitte manum meam
 & tangam os ejus & carnem, & tunc
 videbis quod maledicat tibi, dixit er-
 gò dominus ecce in manu tua est; ve-
 runtamen animam illius serva. Ad hæc
 Job percussus ulcere pessimo, à plan-
 tâ pedis usque ad verticem: si bona,
 inquit, suscepimus de manu domini,
 mala quare non sustineamus? sic

nomen domini benedictum. triumphat
itaque dominus, & non tum patiens
Job, quàm deus ipse de reportatâ hac
victoriâ, gloriari videbatur. Euge igitur
serve bone & fidelis, satage in adver-
sis altissimo tuo Domino, reddere, quæ
debes obsequia deo gloriosa,

Porro Deo Judici litanda veniunt *Piamen*
catharmata. Peccator, qui afflictiones *Judici.*
ad expianda vitæ suæ delicta, rectis
judiciis è cælo immittas, non recipit,
iniquus existit deo suo Judici, dum
satisfactionem, quam Justitia divina, cui
animam debet levem exigit, recusare
contendit. Suppono principium cer-
tum, à toto christiano orbe recep-
tum, quamvis parum in usu colloca-
tum. Videlicet; quod omne pecca-
tum non modò secum trahat obliga-
tionem redeundi ad deum per cor
contritum, sed etiam necessitatem
interat indeclinabilem satisfaciendi
divinæ justitiæ, aut in hac aut in
alterâ vitâ opere pœnali. Patres
Concilii Tridentini sessione decimâ
quartâ declarant Propitium deum,

temporales hujus ævi calamitates, si patienter & humiliter tolerantur ab homine, vi meritum Christi acceptare, inque satisfactionem expiationemque noxarum præteritarum clementer convertere. Quanta ergo stoliditas peccatoris renuentis se submittere judici deo in adversis? ipsimet nulla cura est expiandi admiffa delicta, nec patientia ei suppedit, ut sinat emendari se à Judice. Cupit rosas in deliciis carpere absque sensu spinarum: mel petit ab apibus sine aculeis: in hoc pessimus peccator; quòd quantum in se est, vellet & optaret scelera manere impunita. Nonne hæc sunt vota mundi? quæ pœnitentia opera spontè suscipiuntur? Vivitur in luxu & mollitie, satiantur desideria naturæ: habitamus commodè, & plerumque magnificè: epulamur delicatè: bibitur, pancraticè: luditur hilariter; noxque diesque longa dormitur, expleturque epicureum istud; ede bibe, lude. Te ipsum consulo, lector mi christiane, an non in hac tuâ tam

ex-

exiguâ delictorum expiandorum sollicitudine ; ea saltem, quæ pœnitentiæ, quam egere refugimus, & satisfactionis loco, quam nunquam reddimus, clementer immittit deus, acceptanda suadeas ipsemet, constituasque ? utinam agnosceres felicitatem tuam peccator ! quòd deus tam sæpè, tam graviter offensus, expiandû se præbeat temporaneo quodam piamine, & finat te levi & brevi adversitate hic dependere pœnas ; quæ ceteroquin in alterâ vitâ, acri longaque asperitate dissolvendæ remansissent David Psalmo 98. hanc ob causam sic alloquitur Deum : *Deus tu propitius fuisti eis ulciscens in omnes adinventiones eorum.* Hoc ipso, quod vindices in hac vita iniquitates, clementiam iis exhibes. S. Augustinus hunc locum explicans, ubi est, inquit clementia, si deus vindicet ? imò verò, subjungit : *Non solum donans peccata, sed etiam vindicans propitius fuit.* Quomodo hoc ? quoniam supplicium rigidum, quod peccatoribus à morte subeundum foret commutat in pœnam hujus temporis omninò levem & brevem.

Utaris ergo clementiâ Dei iudicis tui homo peccator; da labens iustitiæ, ad quam reus teneris, quamque in adversis reperis, piacularem pro peccatis tuis satisfactionem; ne reliquator mittaris in locum seculi venturi, undè nemo exhibit, donec solverit usque ad novissimum quadrantem.

*Obser-
vantiam
Patri.*

Denique Dei cœlestis Patris chara manus est in adversis exosculanda: Paterna manus est, quæ nos castigat, dum Filios amat: Paterna manus est, quæ nos humiliat in hoc seculo, ut exaltet in futuro: Paterna manus est, quæ caducis Mundi bonis nos privat, quia cœlestem hereditatem præparat. Prodigi-osa manus? quæ per ipsam infelicitatem suos addit felices: oleum premit de petra: de tenebris format lucem. Non est hæc dextera communibus naturæ regulis alligata; producit effectus ex causis, earum indoli repugnantes: utitur igne in Babylon, ad refrigerandos in fornace pueros: utitur luto, ad clarificandum cœco visum: utitur cruce & calamitate, ad suos electos reddendum beatos. Singularis hæc est præro-
gativa

gativa Dei; qualis erat Domini, retinere servos in adversitate fideles, talis hic est Patris exaltare Filios per ipsas ærumnas. Joseph formandus erat Fratrum suorum Dominus & Ægypti Prorex: sic paterna Dei providentia decreverat; sed quâ via ad gloriam tantam ducitur? exulat à Patria, venditur in mancipium, fallam patitur criminationem, mancipatur carceri, gravatur ferro: O cœlestem Patrem! quales hi sunt gradus ad Thronum? quis est Mundi assecla? quis Aulæ sectator? qui in hujusmodi malis, de omni sua deinceps fortunâ, non sexcenties desperâsset? Interim Joseph his gradibus thronum conscendit: Joseph est infelix, sed deo fidelis; contentus in vinculis, tranquillus in tempestatibus; dormit securè in sinu & brachiis providentiæ dei sui Patris: Nunquam Joseph invasisset tam excellenter felix; nisi prius in adversis extitisset patienter infelix. Cave fidelis anima, Patris æterni filia, cave, ne impatientiâ aliquâ tuâ excludaris è numero Filiorum dei; qui quoniam lugent, vocantur beati. Et in hac miseriarum val-

le lacrymas salutare in sinum cœlestis
sui Patris, Dei totius consolationis, spe-
que fideque pleni ac roborati effundunt.
Præclare nos exhortatur D. Apostolus
Paulus epistolâ ad Hebræos cap. 12. Filii
mi, noli negligere disciplinam Domini,
neque fatigeris, dum ab eo argueris;
quem enim diligit Dominus, castigat;
in disciplina perseverate: tanquam Filius
vobis offert se Dominus.

*Nunc itaque paucis contractum ac-
cipe argumentum.* Si Deus adversita-
tum, quibus affligimur, est Author;
tunc illas oportet humiliter patienter-
que ab ejus manu suscipere; competit
enim ipsi, ut Creatori, ut Domino, ut
judici, ut Patri, plenum & absolutum
in omnes Dominium: Jam verò Deus,
ut profiteretur ipsemet; ut sacræ paginæ
contestantur, ut causarum secundarum
ordo & indigentia postulat; est calami-
tatum omnium Sator & Author: oportet
tas eas ergò, ab ipsius tanquam Crea-
toris, Domini, Judicis, Patris,
venerandâ manu, submissè
ac patienter excipere.

†

ARGU.